Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 153-ik szám. Csütörtök, deczember 22.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztésért felelős:
FEJÉR VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések dijai.

A igazságos itélet.

Debreczen után Pozsonyban mondották az esküttek e hó 17-én egy panszláv izgató fejére a részrehajlatlan igazságos itéletet.

Debreczenből még jajgathattak a tulzó nemzetiségi lapok, hogy hiszen ott mind tisztán magyar ajku honpolgárok itéltek, hogy a magyar lapok hetekkel előbb előkészitették a magyar közvéleményt, az esküdteket a sujtó itélet kimondására a legtulzóbb daco-roman izgató dr. Lukaciu ellen. Ugy adhatták elő olvasóiknak a dolgot, hogy az egész itélet nem egyéb, mint nemzeti, mint traditionalis gyülölete magyarok részéről a szegény román natio ellen. Valóban nem is késtek előállani ezzel a gyerekes mentséggel, melynek alapja egyáltalán nincs. A magyar nemzet önérzetével összeférhetetlen a gyülölség. Nem is gyülölte soha egyetlen honfitársát azért, mert más teplomban, más nyelven imádja a mindenség urát.

A honfoglalásnak ide s tova meg érjük ezeredik esztendejét. És ezen ezer év alatt nem mutat fel a történelem arra példát, hogy a magyar nemzet nemzetiségeért üldözőbe vett volna valamely népfajt. De mutat fel megható példákat a magyar nemzetnek nagy lelkü vendégszeretetéről, mely a világtörténelemben is ritkitja párját.

Már Szt. István korában kezdettek hazánkba bevándorolni az idegen ajkuak, kiket a szent király befogadott s kiváltságokkal elhalmozott. Német és cseh papok, lovagok jöttek hazánkba a keresztyén vallás terjesztésére. Az erdélyi szászok és a szepességi németek még az Árpádok korában vándoroltak be hazánkba s mint iparüző polgárok kitünő kiváltságokat élveztek századokon át. Magyarnak még megtelepedni sem lehetett városaikban s ezekben birtokot nem vásárolhattak.

A rusznyákok ősei velünk jöttek át a Kárpátokon s meg is maradtak ezer év óta hü testvéreinknek. A szerbeket és romanokat a török fanatismus riasztotta ki ősi hazájukból a Balkán félszigetről és inditotta uj hazát keresni magyar földön. Bebocsátottuk mind a kettőt és mint üldözött keresztyének nálunk uj hazát találtak.

Néhai Hunfalvy Pál tudós hazánkfia kimutatta kézzelfoghatólag, hogy a románok a Balkánfélszigetről vándoroltak ide akkor, midőn itt már a magyar haza megvolt őseink által alapitva. Hol van itt a más fejü népek elleni gyülölködésnek legparányibb nyoma is? Sehol Volt nálunk porlázadás az erdélyi részekben Zsigmond király, és egész Magyarországon Dobzse László alatt, de ezen porlázadásokban nem a nemzetiség volt a mozgató ok, hanem az elnyomatás. A földbirtokok urai bántak mostohán, embertelenül akkor Európaszerte a birtoktalanokkal, a jobbágyokkal. E két porlázadásnak vezérei is magyarok voltak t. i. itt nálunk Kardos Antal és egész Magyarországon háromszéki dálnoki Dózsa György.

A magyar nem inditott irtóháborut egyetlen néptaj ellen, a mely hazánkba beözönlött, mint pl. a francziák és csehek a szerencsétlen czigányok ellen. Igen jól tudják ezt maguk a mostani nemzetiségi izgatók is. Tudták a pozsonyi esküdt zék tagjai is, midőn egyhangu itélettel sujtották azt a Hurbánt, a ki hazánkban hienismusról mert irni és a magyar honpolgárokat egymás ellen gyülöletre merte izgatni. Nem használtak semmit ott a védő ügyvédek sofismái. A pozsoni német ajku esküdtek meggyőződésük alapján mondották ki a megérdemlett b ü n ö s-t. Vajjon fognak-e tanulságot meriteni ezen itélettől azon nemzetiségi izgatók, kiknek nem akar fejökbe férni az, hogy ők is magyarhon polgárai? Azt reméljük, hogy jobb utra fognak térni. Hátha nem? Nem nagy bölcsesség kell annak kitalálására, hogy a ki fejével akarja betörni a kőfalat, mi lesz annak azután is következménye.

Xantus

Vivótőrrel.

Hosszu, hosszu szünet után egyszer megint „isteni játék“ volt az a szótusa, melyet W e k e r l e miniszterelnök s gróf A p p o n y i az általános költségvetési vita alkalmából vivtak egymással. Könnyen, hajlékonyan, szikrát hányva repültek a tőrök egymás ellen, a játék tus nélkül végződött; hisz éppen csak játék volt. Majd csak eljön az idő, mikor a hál' Istennek oly nemesen és előkelően vitt harczok kézzel fogható eredményhez vezetnek, a nemzeti párt vezérét kiragadják az akart passivitásból és a valódi hazafias müködés talajára állitják.

Apponyi gróf természetesen még mindig ellenőrizni akar s igy az uj miniszterelnöknek is, a kit személyesen felette nagyra becsül, sőt a kin nem titkolt rokonszenvvel csüng, opponálni.

Miért?

A „rendszer“ miatt, mondja ő, melyet a szabadelvü többség követ s a miniszterekre is rákényszerit.

Mi tehát ez az oly igen büntetendő rendszer?

Hogy a többség mint ilyen fenn kivánja magát tartani s parlamenti sulyát nem akarja a kisebbség javára csökkenteni, vagy éppen koczkára tenni; hogy továbbá az 1867-iki kiegyezést szilárdan állónak, érintethetetlennek tartja, melynek alapját nem szabad felesleges toldások által megingatni, mert azt tartja, hogy a létező közjog rázása által nem szabad a „Schwarzenbergeknek és társaiknak“ bátorságot adni abbeli kisérleteikhez, hogy ezt a létező közjogot oly irányban ingassák meg, melyet gróf Apponyi maga is elvet s Magyarország elleni merényletnek tart.

A mi azonban kiegészitő tárgyi alkatrészét képezi a szabadelvü programmnak, azzal Apponyi gróf is kénytelen egyetérteni. Miként a szabadelvü párt, ugy ő is akarja a választások tisztaságának biztositását, ő is akarja a közigazgatás európaias átalakitását; ő is akarja az egyház politikai kérdések rendezését az államhatalom által, gondos figyelemmel a magyar nemzet történelmi fejlődésére s különleges sajátságaira.

Igen, még a sorrendben sem létezik többé különbség a többség és a nemzeti párt közt, hogy mint következzenek egymás után a nagy reformok szoros összeköttetésben az ugynevezett szabadságokat biztositó törvényekkel. A szabadelvü pártra és a kormányra nézve ugyanis mellékesek a külsőségek, a forma; rájuk nézve a „salus reipublicae suprema lex esto“ a

TÁRCZA.

Ágnes.

Sebök Zsigmondtól.

Egyszer mellette sodorta el a táncz. Ágnes hirtelen rávetette kék szemeit egykori kedvesére, oly selyemlágy, tengermély tekintettel, a mitől a sziv megolvad, mint a viasz s örökre belerajzolódik ennek a tekintetnek édes, üdvös képe. Mi volt ebben a tekintetben! Nem az ősz, a tavasz bübája, mely a ... erdők illatával a rigók füttyét, vadga... bugását hozza el. A szelid nyári éj ... mélysége, melyről a csillagmiriád té... het adó busongással ömlik a lélekbe. ... a kék szemek tudnak igy nézni! ... ör az est leborult s a tánczhely rit... ett, Gábor odament a szép asszony ... szólitotta halk, rezgő hangon.

— ... mersz e még Ágnes?

— ... em ismerlek! felelt dévajon a me... vállról. ... minél hányavetibb módon bánik vele annál jobban belebomlik.

— Ágnes, szólt Gábor, beszélni akarok veled.

— Hiszen itt vagyok, beszélhetsz.

— De nem itt.

— Ugyan hol?

— Akárhol. Ott, a hol senki sem lát. Azt akarom elmondani, hogy mindig rád gondoltam és hogy csak téged szeretlek Eljösz-e velem?

— Nem megyek.

— El kell jönnöd, — szólt a legény vadul.

Ágnes mosolygott, vértingerlő csábbal és biztatóan. Még is megindultak, — Hallgatagon mentek az utczán, melyre már kezdett leborulni az est. Ugy tetszett, mintha az asszonynak nem lenne akarata amannak az akaratával szemben, csak a szemei villámlottak néha vésszesen és gyöngysor fogai vaczogtak össze olykor-olykor.

— Hová megyünk? kérdé.

— Tehozzád.

Az asszony nem ellenkezett. Ráhagyott mindent a férfira ugy, mint egykor, a mikor egy tekintetével uralkodott fölötte. Gábor sápadt, szélés arczán elégedett mosoly vonult át. Ez már megint a régi nóta. Ágnes lakásához értek. Gábor követte az asszonyt a házba, Kapu, kis ajtó egymásután záródott be utánok.

— Hát mi mondani valód van? kérdé Ágnes, mikor benn voltak a szobában.

— Az, hogy szeretlek, az, hogy még kérdjelek, szeretsz-e még te is? lihegé Gábor.

Ágnes mozdulatlanul állt helyén, fejét kissé meghajtva, ugy hogy nem lehete látni az arczát. Keble hullámzott s délczeg gyönyörü termete ugy kinálta magát az ölelésre. A férfi rajta veszté mámorban égő szemeit a nyulánk és mégis tökéletes idomokon, melyeken megfeszült a ruha. Az asszony félig behunyta szemeit s ugy ismételgeté magában előbbi gondolatait.

— El fog jönni, megfogja a kezemet, szerelmes szavakat susog a fülembe és én akkor enyelegve számon kérem.

Mosolyogva emelte föl fejét.

— Itt maradsz e vacsorára, ha szépen kérlek? mondá negédesen.

Ez volt válasza. A férfi szinte felrikkantott örömében.

— A csókoddal akarok jól lakni! kiáltott felugorva s átkapva az asszony karcsu derekát.

Ágnes bibontakozott az ölelő karokból.

— Ugyan, mit egy ilyen vén asszony csókja! mondá mosolyogva.

— Szebb vagy, Ágnes, mint akkor, szebb vagy minden asszonynál a világon. Mikor ma megláttalak, egyszerre megigézett ez a te rozsás képed. Boszorkány vagy Ágnes!

Ágnes megteritette az asztalt s behozta a vacsorát. A férfi átkarolta s mint a pelyhet, az ölébe emelte, lángoló szavakat susogva fülébe, csókjaival hintve be hullámos haját. Ágnes kiszökött karjaiból.

— Előbb a vacsora, azután a csók. Igyál az én egészségemre.

Telt és ürült a pohár. A legény bortól és szerelemtől mámorosodott. Agnes arczán e közben ragyogó vad fény ömlött el Fejét kissé hátraszegte és félig leomlott, árnyas szempillái alul lobogó vad tüz égeté a férfi arczát.

Gábor egyszerre összerázkódott s elfehéredve dült a falnak. Szemei kidüledtek.

— Mi volt ebben a borban? hörgé reszketve.

Ágnes hirtelen megáztatta az arczát s letörülte róla a pirt, az elevenséget. A mosolygó helyett egy sápadt, hervadt arcz nézett kökemény tekintettel a haldokló, hütlen legényre, kinek szemeit a halál árnyai boriták.

— Nem kellek igy, ugy-e? szólt a boszszuálló asszony zord hangon.

— Mi volt a borodban?

— Szerecsika, galambom?

— Méreg . . . Gábor kétségbeesetten föl akart ugrani, de a fájdalomtól, mi egész testét összezsugoritá, mozdulni se birt. Halálkintól torzult arczát Ágnes felé forditá.

— Méreg! Szólt az asszony sötéten. Rózsás volt az arczom? azt mondád ugy-e? No hát azokból a rózsákból volt a borban. Ha nem kellettek az igazi rózsák, minek kellett most a hamis?

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

feltétlenül döntő és ők minden engedményre készek, melyek nem sértik az előrehaladó reform alaplényegét. Ezt már be is bizonyitották s nem fognak vonakodni a benyujtandó törvényjavaslatokban s aztán a bizottsági tárgyalásokban, illetve a teljes ülési tárgyalások folyamán is anynyiszor s oly nyomatékosan bebizonyitani, a mint csak szükségesnek fog látszani. És Apponyi mégis az ellenőrző ellenzékben akar maradni s nem akar termelő, cselekvő politikai tevékenységet kifejteni!

Miért?

A P. C. kereken kimondja, miért.

Mindenekelőtt h i u s á g b ó l. Apponyi grófot évek óta annyira tömjénezték, hogy azt hiszi, politikai méltóságából, tekintélyéből enged, ha nem mindjárt a legelső állásban jut a kormányrendhez, pedig ez idő szerint éppen a legfontosabb tárczák, melyek becsvágyát kielégithetnék, igen erős és kipróbált kezekben vannak. Apponyi, azt meg kell adni, minden magyar kabinetre rendkivüli nyereség lenne, de . . . ., nos de mások megelőzték őt abban, hogy már g y a k o r l a t i l a g beváltak, már pedig ezek nagyobb értékkel birnak egy kormánynál, mint a legfényesebb vivmány, mely még csak a jövőben válhatnék be.

Azután akadályozza gróf Apponyit egy igen intensiv ellenségeskedés, mely közte és a kormány és szabadelvü párt egyes Coriphaeusai közt létezik. Ez azonban nem nyomós ok. Jelentékeny h a z a f i a k közt nincs örök ellenségeskedés: ha Tisza Kálmán és Szilágyi Dezső összejöhettek, szivélyes egyetértésben együttmüködhettek, egymáshoz oly szivélyesen szithattak, Apponyi is legyőzheti személyes ellenszenvét.

Persze van egy harmadik indok is, és ez többet nyom. Apponyi nagy hálával tartozik párthiveinek s nagyon sokat kellene közülük sok évi hü kiséretükért magas állásokkal, sőt politikai állásokkal jutalmaznia; de annyi elajándékozható állás, a mennyi ezeknek kellene, soha sem lesz. Hogy mindnyájáról gondoskodni lehessen, a szabadelvü pártnak tényleg k a p i t u l á l n i a kellene az aránylag kicsiny nemzeti párt előtt, a mire pedig egyátalán nincsen ok. Ezt az akadályt majd csak valamikor később, uj országgyülési választások által, lehet elháritani. Addig pedig minden oldalon türelemmel kell lenni.

A bolgár kérdés.

Stambulow urnak sikerült a szobranyéban keresztülvinni Ferdinánd fejedelemnek nagyon személyes kivánataira számitott változtatást Bulgária alkotmányában, még pedig tulnyomó többséggel. Erre a sikerére nem szabad a bolgár-ruméliota miniszterelnöknek igen büszkének lennie, mert a diadallal keresztülvitt alkotmányváltoztatás a kilenczven százalékában igen szigoruan orthodox bolgár népnél soha sem fog tetszésre találni és talán előbb, mintsem a fiatal állam derék de akaratos fejének hazájára nézve kellemes lehet, a legkielégitőbb módon ki fog használtatni Oroszország által Ferdinánd fejedelem ellen. Akkor pedig nagyon rossz szolgálatot tett Stambulow az alkotmánynak nagyon rossz helyen alkalmazott szabadelvü módositásával, illetve engedékenységével a klementini-ferdinándi óhajjal szemben, fejedelmi urának.

Nem elég szép és áldozatkész a buzgóhitü bolgár néptől, hogy a más hiten levő fejedelem iránt, a kit választása által a szobranye adott neki, oly vitézül és tántorithatlanul megtartja hüségét, vagyonával és vérével sikra száll mellette, a koburgi ellen oly kérlelhetetlen idegenkedéssel viseltető Oroszország haragja ellen, daczára annak, hogy ez a megszabaditó s egyuttal a bolgár nép tulajdon hitének legmagasabb szirtje, holott a bolgár megszokta, hitét ép oly becsben tartani, mint hazáját, vagy a szabadságot és autonomiát? Mire való még azt is kivánni tőle, hogy huzamosan türje, nemcsak a választott fejedelem máshitüségét, hanem azt is, hogy a fejedelem első leszármazóinak máshitüsége az alkotmányba befoltoztassék?

Kevés, de igen nyomós hang volt az, a mely Stambulow urat erre a végzetteljes körülményre figyelmeztette a szobranyéban. Nacsovics, a ki Ferdinánd fejedelemnek előbb tette a legnagyobb szolgálatokat, mint Stambulow, dr. Stranszky, a volt külügyminiszter, a fejedelemnek szintén feltétlen hódoló hive, nem akarták lelkiismeretüket e könnyelmü játékkal terhelni. A szobranye többségének azonban nem volt bátorsága a rosszul értesült miniszterelnöktől a jobban értesülthöz fellebbezni s mindenre igent és ament mondott, a mit a nélkülözhetlen fejedelem és a nem kevésbbé nélkülözhetlen kormányfő kivánt.

Makacs akaratosságának mentségére egyet különben mégis szükségesnek tartott Stambulow ur felhozni. Azt mondta ugyanis, hogy nem annyira Ferdinánd fejedelem egyenes leszármazóiról van szó, mint inkább azon mindig lehetséges esetről, hogy maga a fejedelem férfi utód nélkül marad s igy trónját valamely oldalrokonára szeretné hagyni, a ki mindenesetre katholikus lenne. A dynastiát kellene ugyanis szilárdan megalapitani. Hát szilárd megalapitása ez a dynastiának, vagy csak a jelentéssel teljes alkotmánymódositásnak? Épen ellenkezőleg! Ferdinánd fejedelem egy végrendeletet készitett, melyben arra kéri népét, hogy halála esetére s ha fiutódot nem hagy hátra, valamelyik unokatestvérét v á l a s z s z a m e g fejedelemnek. Nos tehát, ha ezt az utódot még előbb választani kell, akkor szabad lenne annak az alkotmány, nem javitott szövege szerint is más valláshoz tartozni, mint az orthodoxhoz: itt ugyancsak szükségtelen volt a módositás?!

Ferdinánd fejedelemre nézve azonban házasságról van szó egy katholikus herczegnővel, kit csak akkor adnak hozzá, ha biztosittatik a házasságból származó gyermekek megmaradása a katholikus vallásban: e tekintetben pedig csak igen rövid idővel ezelőtt fejezte ki szokott nyiltságával és loyalitásával véleményét a „Pester Correspodenz“. Hogy itéletét nem a levegőből, vagy pillanatnyi szeszélyből vette, ma elég érthetően kitünik, midőn Európa összes lapjaiban teljes határozottsággal közlik, hogy Olaszország, Ausztria-Magyarország és Angia — Bulgáriának ezek a meleg, önzetlen és hünek bizonyult pártfogói, — óvták Stambulow urat az alkotmánymódositástól s igen le vannak hangolva, hogy a bolgár miniszterelnök szélnek eresztette baráti intelmüket.

Ma ismét kérdezzük, a mit már egyszer kérdeztünk: megér-e a bolgár trón és az európai béke tartós megóvása egy görög misét, vagy sem? A német császár is csak buzgó hive vallásának s még hozzá épen bámulatra méltó családias érzésü, mégis egész nyugodtan megengedte, hogy nővére kötelezhesse magát, hogy gyermekeit mind az orthodox vallásban fogja nevelni, és épen Koburg Ferdinánd közvetlen szomszédságában viszi haza feleségül egy katholikus Hohenzollern, Ferdinánd román trónörökös, Vilmos császárnak egy, az angol high chureh-höz tartozó unokahugát és az ifju pár köteleztetett, hogy leszármazóit az orthodox hitben nevelteti. Minő ellentét!

Csak azt óhajtjuk, hogy a gondviselés óvja meg a derék Bulgáriát attól a veszedelemtől, mely Ferdinánd és az ő Stambulowja balfogásából származhatnék. Valóban gyakran a leghübb, legjobb akaratu barátnak is megnehezitik, hogy tántorithatlanul megmaradjon a jóakarata mellett . . .

Az utazó ügynökök.

Ha összegyüjtenénk, egész könyvtárakat töltenének be az utazó ügynökök ellen irányuló számtalan értekezések és ujságczikkek. S az eredmény még mindig az, hogy azok a kedves utazó ügynökök többé-kevésbbé még most is uralják a tért a vidéki kereskedő és iparos kárára.

Gyakran, majdnem naponként ujabb és ujabb panaszok merülnek fel, a vidéki közönség a tapasztalatok, a rászedések daczára még mindig lépre megy. A hiba abban rejlik, hogy népünk mindent, a mi kivülről jön, látatlanba és előzetesen jobbnak tart a helybelinél. A közönség nagy részénél az a balvélemény fészkelte be magát, hogy az idegenből a városból jövő iparkészitmények okvetlenül szebbek és jobbak, mint a helyben készültek. Ugyanigy vagyunk a kereskedők szakmájába vágó czikkeknél is, sokan, igen sokan azt hiszik, hogy a falusi kereskedő árui meg sem közelitik a nagyvárosból jött ügynök által kinált, tele szájjal, nagy hangon feldicsért árukat.

Szivesen hallgatjuk az utazó ügynök dicsekvéseit, nágyzolásait, hizelgéseit, sietve, mintegy büszkén, hogy nagyvárosi utazótól vásárolunk, megkötjük az alkut, gondolva, hogy szépet és jót, olcsón vásároltunk.

Az öröm azonban többnyire rövid ideig tart, csakhamar kiábrándulunk s kisül, hogy sem jót, sem olcsón nem vásároltunk, hogy azon portéka méregdrága volt és határozottan rossz. A baj és kár meg van, azon változtatni nem lehet, bármennyit is panaszkodunk és sopánkodunk.

Segiteni és változtatni e bajokon, s illetve azokat megelőzni csak ugy lehet, ha szóba sem állunk velük, rá sem hallgatunk az utazó ügynökökre.

A jó árut az utazó ügynök sem adhatja olcsóbban, mint a vidéki kereskedő. Ma itt, holnap másutt, nem törődik az áruk jóságával és tartósságával; czélja, egyedüli czélja a haszon, az eladás, s mert jól tudja, hogy vevője nem érheti utol, nem vonhatja felelősségre, bátran s a legnagyobb lelki nyugalommal nyakába sózza hitvány, rosz áruit. Egészen ellenkezőleg gondolkodik s cselekszik s kell is, hogy igy tegyen a helybeli iparos és kereskedő; ő nemcsak egyszeri eladásra számit, tudja, hogy vevője máskor is felkeresi, ha rendes kiszolgálás mellett és illő áron jó árut kapott, mig ellenben, ha a vevő magát rosszul kiszolgáltatva, megröviditve látja, nem fogja őt többé fölkeresni. A helybeli kereskedő és iparos tudja, hogy felelősségre is vonható, mig az utazó ügynöknek mindettől nem kell félni.

Ideje, hogy egyszer már végleg felhagyjunk azon balhiedelemmel, hogy minden, a mi kivülről, idegenből jön, az jobb a helybelinél. Csak ámitás, hogy a nagyvárosi iparosok föltétlenül jobb munkát készitenek s hogy azok a feldicsért ügynököket utaztató idegen kereskedők jobb és olcsóbb árut adnak, mint a helybeliek. Vannak derék iparosaink és kereskedőink, kik képesek a versenyt kiállni és szakismeretünk mellett lelkiismerates és pontos kiszolgálással a fokozottabb igényeknek is eleget tenni. Azután szorosabban véve a dolgot, mindnyájunk kötelessége a helybeli ipart és kereskedelmet az idegenekkel szemben pártolni az emlitetteken kivül még azért is, mivel igy pénzünk is helyben marad.

Sem a törvény, sem a hatóságok minden jóakarata kellőképen meg nem védhetnek az utazó ügynökök ellen, sikerrel s eredményesen csakis a nép maga védekezhetik ellenük, ha következetesen elutasit minden utazó ügynököt s nem vásárol tőle semmit, bármily nagyhangzásu igéretekkel és dicséretekkel is vegye magát körül.

Román dolgok.

Szemelvények a vasárnapi Gazetából annak beigazolására, hogy e b b e n a z o r s z á g b a n még is van sajtószabadság. Lássuk a következő három pont alatt.

Nevezett lap politikai rovatában Apponyi és Wekerle nyilatkozatait ismertetvén a nemzetiségi kérdésben, miután röviden előadja, azt irja, hogy Wekerle egy cseppel sem lesz jobb mint elődei. Wekerle azt akarja, hogy nem egyszerre, nem rohamosan, hanem fokonként történjék a magyarositás a „magyar gömbön“ ugy, h o g y m é g a m a r h á k s e t u d j a n a k m á s k é p e n b ő g n i, m i n t m a g y a r n y e l v e n. Ca nici dobétocele se nu scie mugi altfelu, de catu in limba ungurесca. Ez aztán az igazi mivelt román ember!

* * *

A főváros küldöttségének Kossuth Lajosnál a turini szentnél — La sontul din Turin (Italia) tett látogatása alkalmából egyebek között ezeket irja: „Kossuth most a 19-ik század végén is még merészli álmodni, hogy az ő bolond és hiában való czélját utódai elfogják érni, azaz hogy egy nagy magyar hazát alkossanak, a melyben minden lélek magyarnak fogja magát érezni és magyarul fog beszélni. Az ám, de az akarat és a lehetőség között nagy a különbség. A m a g y a r o k b á r m e n n y i r e f e l f u n á k m a g o k a t m i n t a m e s e b e l i b é k a — ungurii catu s'ar umfla ca brosca din proveste, — nem lesznek képesek a többi népet lenyelni, melyeknek száma az á l l a m b a n — melyik államban? — 10 millió. Megpróbálták ők ezt megtenni, de megjárták; ha még egyszer megpróbálják, még rosszabbul fognak járni. — Jó, jó, csak rosszabbul ne járjon az addig, a ki ily szemérmetlenül ir a magyar nemzet ellen. Annyi bizonyos, hogy Bukurestben a b a t a u s o k r a biznák a sajtópert az ellen, a ki igy merne ott izgatni a románok ellen.

* * *

Ungaria és Transylvania, vagy Siebenbürgen.

A magyar lapok felszólaltak a német egyetemek azon szokása ellen, hogy az akademikusok bizonyitványába Ungarn helyett még ma is Siebenbürgent irnak s ez által az Unio-ról nem akarnak tudni. Erre a szabadsajtó védelme alatt a Gaz. igy ir: „Mit tehetsz vele? Az idegen világ — talán „a külföld“ nem akar tudni Erdélynek Magyarországgal való fusiójáról, még a n n á l k e v e s e b b e t m i r o m á n o k. Cu atalu mai put inu noi Romanii!“ Hát ha az államügyész még kevésbé lesz kegyelmes az ország egyik sarkalatos törvénye elleni e fajta kirugás ellen?

Aztán mondja valaki, hogy nincs nálunk sajtószabadság.

Ezt is a vasárnapi Gazetából.

„Épen mint nálunk.“ Ez a czime vezérczikkének, melyben miután elbeszéli prágai barátja a „Politik“ után, hogy mennyire üldözik Stiriában a németek a szloveneket, igy kiált fel: „Épen mint nálunk a románokat.“

Hát erre csak azt izenjük a Gazetának, hogy eltévesztette az ajtót. Nem nálunk, hanem Romániában nem szabad (Moldova) a csángóknak magyar népiskolát tartani. Nálunk van elég román népiskola s hogy több nincs, ennek nem a magyar kormány az oka, hanem a nép szegénysége és a népoktatás iránti buta közönye. Moldovában állitanának a csángók magyar népiskolát, de nem engedi a szabad Románia alkotmánya. „Ha itt élsz: román vagy.“ Ez a válasz. — Hát ha mi is igy beszélnénk? Akkor lenne még csak: „Vai de noi, si dé voi!“

* * *

Vezérczikkben és vidéki levélben hirdeti a Gazeta Beszterczе-Naszód megyéből, hogy a román szentgyörgyi választókerületből mind románokat választottak a törvényhatósági gyülésbe. Sá i fie de bine! Váljék egészségére.

* * *

Budapestről irják a Gazetának, hogy az egyetem magyar tagjai házról házra járnak a román egyetemi hallgatókhoz és ugy keresik ezeknél a hires „Replika“ páldányait. Ezen fáradságok — ugymond — nem ér többet mint döglött lovan a patkó az az, hogy a Replika döglött ló patkója. Szép hasonlat!

* * *

Haragszik a „Gaz“. Wekerle m. elnökre, hogy miért fogadta szivélyesen az Ugron Gábor által vezetett csángó küldöttséget és miért mondotta, hogy a csángó ügy nemzeti ügy. Hm! Hát Moldovában a csángó ügyből nem csinálnak-e románnemzeti ügyet! de még ugyan.

* * *

Terjed Aradmegyében a románok között a nazarenismus. Ebben a Gazeta szerint az a veszedelem is van, hogy a nazarenusok magyar és románnyelven tartják az istentiszteletet, de ma holnap aztán csak magyarul fogják tartani és igy a románnazarezmusok is a magyarok közé olvadnak be, aztán lesz még az igazán nagy veszedelem,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Levelezés.

A nagy-szebeni magy. polgári kör házfelavató ünnepe.

Nagy-Szeben 1892. decz. 18.

Már a folyó év tavaszán volt szerencsém becses lapjában jelezni azon örvendetes dolgot, hogy „Polgári körünk“ végre elérte hő vágyát és törekvésének egyik czélját azáltal, hogy házat vett és ezáltal magának állandó „Otthont“ teremtett. A kör választmánya tehát azon alkalomból, hogy a hosszas és kitartó küzdelem és várakozás végre meghozta gyümölcsét: igen szépen sikerült ünnepélyt rendezett.

Az ünnepély f. évi decz. 18-án d. e. 11 órakor vette kezdetét; de már a reggeli órákban feltünt városunk lakóinak, hogy a polg. kör ablakából nagy nemzeti lobogó leng, mig más középületek — az erdélyi szokástól eltérőleg — e nélkül vannak.

A fennemlitett órában a kör termei már egészen megteltek diszes közönséggel, kik között ott láttuk városunk polgármesterét Hochmeiszter urat, Simonis városi kapitány, dr. Brukner, a „Gewerbeverein“ elnöke, Schuszter, a „Gewerbeverein“ igazgatója, Theis a „Männer gesangverein“ elnökét. A román kaszinó elnöke levélben válaszolt választmányunk meghivására.

Miután a választmány a terem közepén levő hosszu asztal körül helyet foglalt: dalárdánk a „Magyar Hymnuszt“ énekelte, mit a közönség állva hallgatott végig. Ezután Zágoni G. köri elnök mondott egy rövid, de tartalomteljes megnyitó beszédet, ennek végeztével dalárdánk a „Szózat“-ot énekelte el. Majd Boros G. gym. tanár. választmányi tag mondotta el ünnepi beszédét. Hogy azon közöröm és lelkesedés, mely egyesületünk minden egyes tagját ez ünnepélyen áthatotta, hivebb kifejezést nem nyerhetett volna, mint azt dr. Boros remek beszédében kifejtette, azt eléggé bizonyitotta azon meg-megujuló lelkes éljenzés, mely szónok beszédét meg-megszakitotta és befejezését követte. Különösen megragadó volt a beszéd azon része, mely kifejtette az egylet müködésének czélját, mi nem lehet egyébb, mint édes hazánk boldogitására és jólétének előmozditására munkálni, azon hazájéra, mely édes mindnyájunké s mely jótéteményeiben ugy a magyar, mint más nemzetiségü fiait egyenlően részesiti, s igy tehát munkásságunknak is azokéval közösnek kell lennie. Örömmel üdvözli tehát azon egyesületek t. képviselőit, kik ebben velünk egyenlő nézetben vannak, s kik eljöttek ezen örömünnepünkben is részt venni. Azon reményének adott egyszersmind kifejezést, hogy már nem sokáig kell várnunk ama boldogabb korra is, melyben e haza minden lakója be fogja látni a fennebb mondottak igazságát s akkor a rosszakaratu ágitáczióknak is vége szakad. Fejtegette még az egyesületek szükségességét és hasznosságát s hogy egyesületünk is minél jobban megfelelhessen feladatának: rámutat azon kellékekre, melyek azt elősegithetik s melyek nem állanak egyébből, mint a tagok közötti kölcsönös tisztelet, becsülés és bizalomból.

A beszéd végeztével a dalárda „Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos“ dalt énekelte s ezzel az ünnepély véget ért.

Este 6 órakor az idei felolvasások utolsója tartatott meg. Dr. Székely J. gym. tanár „Kleopátráról“ olvasott fel. Majd 8 órakor ismét megnépesültek a kör termei, hogy e napon érzett örömök — ősi magyar szokás szerint — teritett asztal mellett, poharak csengése közt is kifejezést nyerjenek.

A „Banketten“ 110-en vettek részt, kik között ott láttuk az ünnepélyen részt vett testületek képviselőit is mind.

A pohárköszöntők sorát Zágoni köri elnök nyitotta meg ő Felségére üritvén poharát, mit a jelenvoltak állva hallgattak végig, ezt követte a köszöntők egész sora, mi elég bizonyitéka annak, hogy a hangulat kitünő volt. Hogy a zene sem hiányzott, azt tán fölösleges is emlitenem, valamint hogy azt sem hallgathatom el, hogy Noéh a kör földszinti helyiségeinek bérlője kitett magáért, mert nem csak az ételek és italok kitünőek, hanem a mi ily esetekben legtöbb kivánni valót szokott hagyni: a kiszolgálás is kitünő beosztásu volt.

A kört ez ünnepélyes alkalmából táviratilag üdvözölte megyénk szeretett főispánja Budapestről és Kardos posta és táv. tan.

A jókedv az éjfélutáni órákig tartotta együtt a vendégek nagyrészét.

Ezek után csak azon óhajtásunknak adhatunk kifejezést, vajha az uj „otthon“ a valódi otthon jellegével birna a jövőben is, hol annak minden tagja igazi otthoniasan érezhetné magát, mint az az ünnepi beszédben oly szépen kifejtetett: akkor bár számban megfogyva, de teljes bizalommal nézhetünk a jövő elé.

— s —

Irodalom.

A legszebb képes ujság Napról-napra nagy érdeklődéssel olvassuk a lapokat, melyek nekünk a fővárosból hireket hoznak. Az események rohamosan követik egymást, s minden napnak meg van az ő politikai vagy társadalmi nevezetessége. A változó események egymásután vetnek föl ujabb és ujabb egyéneket, kik szereplésükkel érdeket ébresztnek maguk iránt. A vidéken lakó olvasóban feléb red a vágy, hogy vajha közelebb juthatna az események góczpontjához, hogy egyes mozanatokat ő is láthatna, s alkalma nyilnék a szereplőkkel közvetve vagy közvetlen megismerkedni.

Hanem persze, ez igen bajos dolog. Az embert leköti az „otthon“-ja, s ha néha utazgat is egy s másfelé, az események az országban hol itt, hol amott történnek.

Valóságos jótétemény azért, ha van egy lap, mely minden vasárnap bekopogtat az olvasókhoz s azt mondja: „Miről is olvastál a héten? Mi iránt is érdeklődhettél a héten? Nos hát ide nézz. Ebben a képes ujságban minden fontos politikai vagy társadalmi eseményt képekben is bemutatnak neked, minden szereplő egyénnel, a kinek ezen a héten hirét hallottad, megösmerkedhettél. Igy néz ki!“

Mert ma már, a mikor az események rohamosan követik egymást, a vidéki lapokat kivéve, nincs is létjoga, egy fővárosi heti lapnak, csakis ha képeivel tud érdeklődést ébreszteni, képeivel tud szolgálatot tenni, s képeivel tud aktuális lenni.

S van a fővárosban egy gyönyörüen kiállitott lap, a „Magyar Géniusz“ mely jól ösmeri hivatását s melynek szerkesztői Hevesi József és Karczag Vilmos nagyon tudják, hogy mit kell a közönségnek nyujtaniok, hogy a lap érdekes és vonzó legyen. Hogy egy illusztrált képes hetilap képei lehetnek ugyan változatosság okáért szép kompositiók, de a közönség kedvében járnak, s a közönség jó szolgálatára cselekszenek, ha az események illusztráczíót adják mindig.

És ebben különbözik a „Magyar Géniusz“ minden más hetilaptól, s főleg a külföldi hasonló vállalatoktól, mely, fájdalom, még mindig nagy számban van elterjedve hazánkban, de melyet épp a „Magyar Géniusz“ ugyancsak hatalmas erővel kiszorit a jobb magyar családoknál.

A „Magyar Géniusz“ maholnap már második évfolyamába lép, s igy most már szép multra hivatkozhatik. Vagy nem szép mult-e az, ha elmondhatja, hogy egy év alatt, több mint ezer képet hozott müvészi kivitelben, s nem-e páratlanul áll a magyar sajtóban, hogy elmondhatja, mikép alig van széles e hazában egyetlen iró is, a ki az egy év alatt ne dolgozott volna a Magyar Géniuszba.

Csoda e hát, ha a „Magyar Géniusz“ utat tört magának és országszerte el van terjedve, mint az egyetlen képes lap, mely diszes és fényes kiállitása mellett az aktuálitást tartja főleg szem előtt. Igen találóan nevezte el a lapot egy kiváló kritikusunk „a heti események ilusztrált krónikásának.“

Azért az ujév közeledtével felhivjuk e fényes vállalatra az olvasó közönség figyelmét.

A „Magyar Géniusz“ már a karácsonyi számban megkezdi uj regénye közlését. Szerzője Dr. Váradi Antal, a koszorus iró, ki ezuttal oly tárgyat dolgozott föl, melyhez magyar iró nem igen férhetett hozzá. A regény czime „Sancta Veritás“ és tárgya amily lélekemelő, ép oly érdekes, költői és rejtélyes.

A nagy diszszel és fénynyel kiállitott karácsonyi számot a lap kiadóhivatala minden uj előfizetőnek megküldi.

A „Magyar Géniusz“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. (Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VI. Aradi-utcz 8 sz.

—

A „Kis Almanach,“ mely tavaly megjelent első kötetét a magyar gyermekvilág oly nagy lelkesedésel fogadta, az idén is beköszöntött, még pedig az előbbinél is diszesebb köntösben, gazdagabb tartalomal. Ismét husz magyar iró adott egymásnak találkozót e könyvben, élükön megával Jókai Mórral, a ki mögé oly irói gárda csoportosul, mint Mikszáth Kálmán, Endrődi Sándor, Murai Károly, Tóth Béla, Beniczkyné B. Lenke, Rákosi Viktor, Benedek Elek, Ábrányi Emil, Petelei István, Bársony István és még több jeles ifju iró mellett maga a vállalat kiváló szerkesztője, Brody Sándor. Hogy ily iróktól csak a legjobb telhetik mondanunk sem kell. Valóban, a „Kis Almanach“ e kötete nem egy oly dolgozatot foglal magába, a melyet méltán ifjusági irodalmunk gyöngyei közé sorolhatunk, s mely arra van hivatva, hogy e könyvből csakhamar magukba az iskolai olvasókönyvbe menjen át! Még csak azt akarjuk megemliteni, hogy ez idei kötet is szép képekkel van diszitve, melynek természetesen magyar irók rajzonjából kerültek ki: Cserépy Árpád és Szobonya Mihály alkották meg az illusztralt iv diszt Ha már most figyelembe vesszük, hogy a 182 oldalra terjedő könyv a legcsinosabb szinnyomatu bekötési táblába kötve csak 1 frt 50 krba kerül: bizvást elmondhatjuk a „Kis Almanach“ nemcsak a legjobb, hanem a legolcsób ifjusági ajándékkönyv. Kiadja a Lampel-czég (Andrássy-ut 21.)

Egyletek és társulatok.

A brassói iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete decz. 26-ki jubiliumi ünnepélyének müsora.

A diszközgyülés 1892. decz, 26-án délelőtt 10 órakor veszi kezdetét a Redoute disztermében. Tárgysorozat: 1 Hymnus, énekli az egylet dalszakosztálya. 2. Megnyitó beszéd, tartja Koródi Mihály egyleti elnök. 3. Az egylet tiz éves története, előadja Rozsondai János egyl. titkár. 4. Tiszteletbeli tagok választása. 5. Az egylet legrégibb tagjainak ki tüntetése. 6. Zárobeszéd tartja Józsa Mihály, az egylet alelnöke. 7. Szózat, énekli az egylet dalszakosztálya.

E közgyülésre vendégek szivesen láttatnak. A hölgyközönség részére a karzat van fentartva.

Közgyülés után — déli $12\frac{1}{2}$ órakor bankett, melyre a tiszteletbeli, alapitó, pártoló és rendes tagok, valamint az egylet barátai és jóakarói tisztelettel meghivatnak. Egy teriték ára 1 frt 50 kr. Előjegyzések deczember 24 éig eszközölhetők az egyleti gondnoknál és Rozsondai János titkárnál.

Az estély müsora. 1. Ünnepi óda, irta és elszavalja Baráczy Sándor r. kath. fögymn. tanár ur. 2. „Hol a tavasznak . . .“ Szövegét irta Zajzoni Rab István, dallamát Biró Sándor föel. v. tanitó ur; énekli az egylet dalszakosztálya. 3. „Tiz év“, alkalmi felolvasás Kóos Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő ur által 4. „Harmadik ábránd magyar dalok fölött“, Huber Károlytól; hegedün előadja Honigberger Róza k. a. 5. „Ingeborg önszületése napján“, Sárossy Gyulától; szavalja Bartha Mihály egyleti tag. 6. Czitera hangverseny, előadja a Zelenka Család. 7. A „Rebeka“ népszimüből; sopran solo; czitera kisérel mellett énekli Székely Amália k. a. 8. „Rákhel siralma“, Arany Jánostól; szavalja Darvas Anna k. a. 9. „Kossuth Lajos ablakában“, tenor solo Nándor Gyulától; Honigberger Róza k. a. zongorakisérete mellett énekli Péter János v. egyleti tag. 10. „Pusztai találkozás“, Petőfi Sándortól; szavalja Kiss Mihály egyleti tag 11. Kettős dal: „Az én lelkem“, szerzé Dankó Pista; éneklik Székely Amália k. a. és Téglás Lajos ur. 12 „Asszonygyülölő“, Fáy Andrástól; szavalja Kelemen Béla egyleti tag. 13. Czitera-hangverseny, előadja a Zelenka család 14. Népdalok: „Picziny madár“ és „A kakuk“; szövege és dallama Biró Sándortól; a dalszakosztály. Müsor után tánez „k i v i l á g o s k i v i r r a d t i g!“

HELYI HIREK.

— **A helybeli** magyar prot. nőegylet karácsonyi segélyezése, s a segélyek kiosztása 24-én (szombaton) délután 2 órakor lesz a Vigadó nagy termében, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivja a választmány.

— **A mészárszékek és** posztosbordélyok eltávolitása. A mészárszékek és posztosbordélyok egészségellenes állapota ezen azok további használata miatt már évek óta eredménytelenül odahurczolt ügyet végleges oldásra vezette. A városi kapitányság, mint illetékes hatóság, szakértők és az érdekelt felek közremüködésével keresztülvitt szemle és nyilvánitott szakértői vélemények alapján egészségügyi, valamint tüz- és közlekedésrendőri okokból a kérdéses bordélyok egy fél év alatt leendő eltávolitását határozatilag elrendelte. Mivel azonban az érdekelt felek, a helybeli német és román mészárosok szövetkezete és a posztósok szövetkezete ezen határozat ellen nyilt határidőben felebbezéssel éltek, az ügyiratok Brassómegye tekintetes alispáni hivatalához mint másodfoku hatósághoz intéztettek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Papfalvi Konstantin** balázsfalvi prépost-kanonok (érsek-helyettes) deczember 20 án d. u. 3. órakor 90-ik évében meghalt.

— **A nm. vall. és közokt.** miniszterium Putnoky Miklós gyn. tanárt, társadalmunk egyik kedveltebb tagját, a tanuló ifjuság legkedveltebb tanárát a Lugosi főgym. igazgatójává nevezte ki. A mily vesztesége ez a magyar társadalmunknak, oly szerencsésnek mondható miniszterünk választása, mert Putnoky nemcsak kedves modoru ember és jó tanár, de a román nyelvet is teljesen birja, román magyar könyvet is adott ki, mit megyénk minden román iskolájában használnak. Most pedig egy Román- magyar szótárt irt, mely sajtó alatt van.

— **A külföld előtt** rejtélyesnek tetszik, hogy Szerbia daczára zilált politikai viszonyainak és daczára annak, hogy a radikális kormányzat rettenetes minus-szal hagyta hátra az állampénztárakat, a pénzügyi katasztrófától mégis meg lett óva, sőt hitele az utóbbi időben inkább javult, mint rosszabbodott. Itt nagyon jól ismerjük e jelenség okát. A szerb nemzeti bank kiválóan hazafias és felette ügyes üzletkezelése az, a mit az ország pénzügyi becsülete és hitele valóságos megmentőjének kell tartanunk. Ez intézet vezetősége ugyanis nem ismer pártérdeket, hanem csak közérdeket, az összes polgárok jólétét s minden ingatlan birtokosnak, kereskedőnek és iparosnak, valamint az államnak bátran s e mellett körültekintő módon megteszi mindazt a szolgálatot, a mit csak tenni képes. Pedig sokat képes, a mint azt az elért eredmény eléggé bizonyitja s a mint azt minden jelentőséggel biró, jellemes és okos ember elismeri. Különösen Ristics regens van eltelve a legmelegebb dicsérettel ennek a legfontosabb országos intézetnek a kitünő s valódi hazafias vezetősége iránt és nem fogja elmulasztani a legmegtisztelőbb módon kifejezést adni ezen érzelmének.

Ipar, keresk., közgazdaság.

— Szállitás. A. m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár igazgatóságának erdei fenyő-, luczfenyő- és bükkfa szállitására vonatkozó egy hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthető. Az ajánlatok 1893. évi január hó 18-áig nyujtandók be.

—

— Szállitás. A m. kir. államvasutak igazgatóságainak aczél- és vasszerszámok butorok, kárpitos és esztergályos készitmények bádogos czikkek, pokroczok, kádárkészitmények, vasból való pénzszekrények, kötélverő áruk és különféle más czikkek szállitására vonatkozó egy pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthető.

Az ajánlatok 1890. évi január hó 17-éig nyujtandók be.

Nyilt-tér.*)

Fekete, fehér és szines damast selymeket meterenkint 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig, 38 külömböző fajtában szállit, egyes megrendelt öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **HENNEBERG G.** (cs. kir udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

308 (11—11

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

Budapesti értéktőzsde.

1892. december 3-ikí árfolyam.

Magyar járadék 4% os	113.50
„ járadék 6% os	100,50
Magyar vasuti kölcsön	120·—
„ keleti vasut áll. kötv. I. kib.	—.—
„ „ „ „ „ „ II. „	—.—
„ „ „ „ „ „ III. „	119 —
földtherm. kötvény	—.—
„ „ „ „ záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtherm kötvény	—.—
Temes-bánáti földtherm kötv. zárad.	—.—
Erdélyi földtherm. kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtherm. kötv.	—.—
Magyar szőlődézsma válts. kötvény	—.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	143 ¼
Tisza szab. és szegedi sorsjegy	139.—
Osztrák járadék papirban	97.⅛
„ „ ezüstben	97.⅛
„ „ aranyban	116.—
1860. osztrák. államsorsjegyek	144.—
Osztr. magyar bank részvény	9.80
Magyar hitelbank részvény	359.⅛
Osztr. hitelintézet részvény	312.60
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5·67
20 frankos arany (Napoleon'or)	9.55
Német birodalmi márka	59.—
London	120.10

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé:* Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé:* Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Budapest felé:* Vegyes vonat 8 óra 35 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután. *Kézdi-Vásárhely felé:* vegyesvonat 5 óra 20 pkor reggel, 8 óra 50 pkor reggel és 3 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől:* Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől:* Vegyes vonat 6 óra 29 pkor reggel; vegyes vonat 1 óra 44 perczkor délután; *Kézdi-Vásárhely felől:* vegyes vonat 8 óra 25 pkor reggel, 5 óra 32 perczkor délután és 9 óra 25 pkor este.

Felvilágosität szívesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 14., hol jegyek válthatók és podgyász feladható.

Sz. 7935./92.

Hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járásba tebelezett Földvár nagyközség — mezővárosa — képviselő testülete által folyó hó 11-én 87./92. jk. p. a. megállapitott feltételek mellett tujlajdonát képező:

1. a piaczon levő „zur Marienburg" czimzett nagy vendéglőt és hozzá tartozó részeit.
2. az u. n. románok utczájában levő kis vendéglőt és hozzá tartozó részeit az 1893., esetleg az 1894. és 1895-ik évre **folyó hó 24-én d. e. 10 órakor** alólirt járási főszolgabiró irodájában és vezetése alatt tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás alkalmával haszonbérbe kiadja.

A kikiáltási ár a nagy vendéglőre nézt 600 frt, a kis vendéglőre nézt 200 frt. A kikiáltási ár 10%-ával ellátott szabályszerűn kiállitott zárt ajánlatok a tárgyalás kezdetéig elfogadtatnak. Megjegyeztetik, hogy a „nagy vendéglő" haszonbérlőjének kilátásba helyeztetik, hogy a község a magas kincstár által jóváhagyott szerződés alapján az 1893-ik, esetleg 1894 és 1895-ik évre átvett összeg o gyasztási adók és a kizárólagos szesz- és pálinka árulási jog kezelését 9160 forint ere jéig az illetőnek átengedi.

A bövebb feltételek a hivatalos órák alatt d. e. 7-től d. u. 1 óráig adóirtnál és földvár község elöljáróságánál bárki által betekinthetők.

Földvárt 1892. december 16-án

a járási főszolgabiró,
PILDNER FERENCZ.

654 2—2

Magy. kir. államvasutak.

149101/92 szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága különféle leltári tárgyaknak, u. m.:

I-ső csoport: Műhelyi és pályafenntartási czélokra szolgáló acél és vasrudak vasszerszámok *(az egész szükségletre.)*

II-ik csoport: acél és sárgaréz bélyegzők, olomzárfogók, lyukasztófogók, keleisajtok stb. *(az egész szükségletre.)*

III-ik csoport: Öntöttvasszerszámok tárgyak és eszközök, kulyhák, tartalék-tűzhelyek, csavaremelők, tenyérromolók, órhasú fűrökhely, lámpaosztlopok stb., *(részben az egész, részben pedig csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

IV-ik csoport: Bútorok, asztalos, kárpitos és czeipelyes készítmények *(részben az egész, részben pedig csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

V-ik csoport: Bádogos és lámpagyári készítmények *(részben az egész, részben pedig csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

VI-ik csoport: Agyneinek, pokrócok, hajózasznok stb., *(részben az egész, részben pedig csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

VII-ik csoport: Ács és kádár készítmények *(részben az egész, részben pedig csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

VIII-ik csoport: Tűzoltószerek és ércz öntvények *(az egész szükségletre.)*

IX-ik csoport: Vasból való pénz és menetjegy-szekrények *(az egész szükségletre.)*

X-ik csoport: Villanyos jelzési és levelezési eszközök *(az egész szükségletre.)*

XI-ik csoport: Gyalok, gyalvassak, fűrészek, fűrészlapok, táboi készült szerszamok és eszközök *(az egész szükségletre.)*

XII-ik csoport: Kenderkötelek vasuti és hajózási czélokra *(a hajókötélnek csak egész szükségletre, a többi kötelelnek csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

XIII-ik csoport: Festékörlőkövek, fenőkövek és nyomdakövek *(az egész szükségletre.)*

XIV-ik csoport: Hajlanyok, pályakocsik czigsorok, lánczok, vastalicsk, vasaló malacokcsik, kézikocsik, vasrakonczák, horgonyok, mozdony-, szerkocsi- és kocsimelő állványok *(a nyalábláncok és vastalyigák kivételével az egész szükségletre.)*

XV-ik csoport: Mentő-szekrények, mentőtáskák és beteghordágyak *(az egész szükségletre.)*

XVI-ik csoport: Különfélék: u. m. órák, műszerek, kendertömlők, ponyvák, bőrondok, szikes, szigyártó, szitakötő, műszerész, kőbekötő készítmények, utazó bundák, botosok, ocenszőnygek és nyékenyek, vesszőkosarak, jelzőkürtök, munkás öltönyök, mázó ovek, palaczkok, pulorak, szőnyegporlók, zsirolvereik, mozsdótalok, porczellán tintatartók, rajzvonalzók stb., *(részben az egész részben csak a központilag beszerzendő szükségletre.)*

3 éven át leendő szállitása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

E hirdetmény teljes szöveges, bőrebb felvilágositás, szükségleti kimutatások, szállitási feltételek, ajánlati űrlapok stb. a magy. kir. államvasutak igazgatóságnak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál Budapesten (Andrássy-ut 75. sz. II. emelet, 46.) kaphatók. Az ezen pályázatra vonatkozó, ivenkint 50 kros bélyeggel ellátandó ajánlatok 1893. évi január hó 17-én déli 12 óráig ugyanezen ügyiratszakosztályánál benyujtandók vagy posta utján bekülendők.

Budapest, 1892. november hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága

Utánnyomás nem díjaztatik. 654 (3—3)

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Figyelemre méltó

Ó-Brassó, 1-ső számu házban a **„jó izü konyhához"** czimü vendéglőben egész koszt: reggeli, délebéd és vacsora havonkénti előfizetőknek **csak 15 frt**-ért kapható. A kosztnak megfelelő kiszolgáltatása bizonyit va van a már huzamos idő óta egy folyamban látogató kosztosok által. 6-6 (2—2)

Tiszta vér

az egészség!

Tiszes betegségek, **görvély, kiütések és sápadtság, általános bágyadtság, gyöngeség elünnek** az egészséges vér mellett!

Sikeres eredményért kezeskedünk gyógymódunk használata mellett.

Kérdéseknél válaszbélyeg mellékelendő.

„Office Sanitas" Párisban.
30., Faubourg Montmartre.

480 (21—?)

642 (3—25)

UHL ROMAN

UTÓDJA **BREUNIG M. JÓZSEF**

CS. ÉS KIR. UDVARI SÜTŐ ÉS CZUKRÁSZ, NASSZAUI HERCZEGSÉGI UDVARI SZÁLLITÓ

BÉCS, SINGERSTRASSE 21. sz a.

TORTÁK, ASZTALI, CSEMEGE ÉS THEASÜTEMÉNYEK, KÉTSZERSÜLTEK, CAKE OK, KARÁCSONYFASÜTEMÉNYEK ÉS BEPÓTTEK CSOMAGOKBA, OSZTVA, INYENCZKENYEREK, BRIOCH-OK, KARÁCSONYI PEREÓZEK STB. BE

KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK. — SÜRGŐNYCZIM: UHLBREUNIG, BÉCS.

„Rákóczy Ferencz" keserüviz-forrás.

Tulajdonosa:

LOSER JÁNOS, BUDAPESTEN.

A valódi **„Rákóczy Ferencz"** keserüviz az első helyet foglalja el a keserüvizek sorában. Az igazi ízü alakitónak dicsőszegsége, azok kedvenczi vizonya és a sok keserüvizben hiányzó **sóletromsav ammoniak stb.,** káros anyagoknak teljes hiánya felülmuhatlan gyógyitalla tetszik mindazon esetekben, melyekben a keserüvizek alkalmazást nyernek.

Biztos hatásu és legkisebb kellemetességet vagy fájdalmat sem okoz, utána gyomormegkeményedés vagy egyéb kiros következmény nem jelentkezik s még huzamosabb használat után sem hai zavarólag az emésztő szervekre, tze pedig aránylag kellemes; mindezek oly előnyös tulajdonságok, melyekre figyelmet fordítani minden tu gyasztóra nézve a legnagyobb jelentőséggel bír; s az itt mondottak szolgálnak egyszersmind intésül azon téves nézet ellen, mintha a keserüvizek erupiu hajtó hatásával a valódi eredmény elérhető lenne.

A valódi „Rákóczy Ferencz" keserüviz orvosi tekintélyek szakvéleménye szerint a legkedvezőbben felel meg mindazon követelményeknek, melyek egy keserüvizből általában megkivántatnak; ezért a vásárlásai előkuzyászat szükséges s csak oly keserüviz vendő, mely mar évek óta a legjobbnak bizonyult.

619 (5—10)

Óvás: Határozottan **„Rákóczy Ferencz"** keserüvizet kérjünk s csak akkor fogadjuk el ezt, ha a czimkén a czég Loser János Budapest és az aláirás: Loser János vilagosan látható.

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és könyvnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Sapientia Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.